

Facultade de Dereito

Información xeral

1. DATOS DO CENTRO

Facultade de Dereito, Edificio Xurídico Empresarial
Campus Universitario As Lagoas s/n
32004 - Ourense
Ourense
España

sdefdo@uvigo.es

+34 988 368 700 - +34 988 368 900

+34 988 368 923

Web <http://dereito.uvigo.es>

2. EQUIPO DE GOBERNO

- Decano: Prof. Dr. D. Roberto O. Bustillo Bolado
- Vicedecana de Organización Académica: Prof.ª Dra. Dna. Susana Álvarez González
- Vicedecano de Planificación e Calidade: Prof. Dr. D. Virxilio Rodríguez Vázquez
- Secretaria: Prof.ª Dr.ª Dna. María Dores Fernández Fustes

3. COORDINADORA DE GRAO

- Prof.ª Dra. Dna. Susana Álvarez González

4. COORDINADORA DE RELACIÓNS INTERNACIONAIS

- Prof.ª Dra. Dna. Belén Sánchez Ramos

Grao en Dereito

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
003G080V01501	Dereito administrativo II	1c	9
003G080V01502	Dereito civil III. Familia e sucesións	1c	6
003G080V01503	Dereito mercantil II	1c	6
003G080V01504	Sistema xudicial español e proceso civil	1c	9

O03G080V01601	Dereito do traballo e da seguridade social	2c	9
O03G080V01602	Dereito financeiro e tributario II	2c	6
O03G080V01603	Dereito internacional privado	2c	9
O03G080V01604	Dereito procesual penal	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito administrativo II				
Materia	Dereito administrativo II			
Código	003G080V01501			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Conde Fernández, Francisco			
Profesorado	Conde Fernández, Francisco García Gago, José Javier			
Correo-e	f.conde@atrioabad.com			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
(*)	A1	B1
	A3	B2
	A5	B3
	A8	B4
	A9	B5
	A10	B6
	A11	B7
	A12	B8
	A13	B9
	A15	B10
	A18	B11
		B12
		B13

(*)	A3	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13
(*)	A1	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13
(*)Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito *Administrativo e abordar a súa solución de modo *interdisciplinar	A11	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13
(*)Ser capaz de manexar fontes xurídicas de Dereito *Administrativo	A12	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13

Contidos

Tema	
1. Revisión de actos administrativos.	1.1. Recursos administrativos. 1.2 Revisión de oficio e acción de nulidad. 1.3 Jurisdicción Contencioso-administrativa (*remisión).
2. O patrimonio das Administracións Públicas.	2.1 Parte xeral: bens de dominio público e bens de dominio privado 2.2 Propiedades especiais.
3. Expropiación forzosa.	1 Concepto e bases constitucionales. 2.2 A causa expropiandi como presuposto do procedemento expropiatorio. 2.3 Os procedimentos expropiatorios. 2.4 Xuros, retasación y reversión
4. O patrimonio das Administracións Públicas	4.1 Parte xeral: bens de dominio público e bens de dominio privado 4.2 Propiedades especiais.
5. As formas da actividade administrativa.	5.1 Parte xeral. 5.2 Especial atención á actividade sancionadora.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	2.8	5.6	8.4
Obradoiros	36	72	108
Sesión maxistral	40	40	80
Probos de resposta curta	1	27.6	28.6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas e repaso dos coñecementos adquiridos coas clases maxistras e os talleres.
Obradoiros	Resolveranse en clase casos prácticos e outros supostos utilizando textos legais e *jurisprudenciais. En ocasións os casos proporánse e resolverán directamente na clase, pero como regra xeral facilitaránse os casos aos alumnos con suficiente antelación para que acudan a clase co caso resolto e así dedicar o tempo do taller á corrección das solucións propostas.
Sesión maxistral	Non se trata dunha clase maxistral ao uso, pois ao longo da exposición teórica, os alumnos poderán intervir en calquera momento formulando preguntas, dúbidas, suxestións ou obxeccións. O profesor tamén convidará os alumnos a participar, expondo sobre a marcha preguntas que normalmente esixirán para a súa resposta o manexo dos textos legais.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Resolveranse aos alumnos todas as cuestións que expoñan sobre os contidos e desenvolvemento da materia. Iso terá lugar de forma individualizada no horario de *tutorías do profesor, ou ao termo de cada clase, e de forma colectiva cando a dúbida expónase en clase á mantenta dos temas que se estean tratando nese momento.
Obradoiros	Resolveranse aos alumnos todas as cuestións que expoñan sobre os contidos e desenvolvemento da materia. Iso terá lugar de forma individualizada no horario de *tutorías do profesor, ou ao termo de cada clase, e de forma colectiva cando a dúbida expónase en clase á mantenta dos temas que se estean tratando nese momento.
Sesión maxistral	Resolveranse aos alumnos todas as cuestións que expoñan sobre os contidos e desenvolvemento da materia. Iso terá lugar de forma individualizada no horario de *tutorías do profesor, ou ao termo de cada clase, e de forma colectiva cando a dúbida expónase en clase á mantenta dos temas que se estean tratando nese momento.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Titoría en grupo	Avaliación continua baseada na asistencia ACTIVA do alumno.	10
Obradoiros	Avaliación continua baseada na asistencia ACTIVA do alumno	10
Sesión maxistral	Avaliación continua baseada na asistencia ACTIVA do alumno	10
Probos de resposta curta	Exercicio escrito a resolver en tempo limitado, con espazos de resposta limitados, e podendo contar en todo momento co apoio de textos legais.	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

EVALUACIÓN CONTINUA ORDINARIA

La presencia física de un estudiante en clase no es mérito alguno. El mero hecho de "asistir a clase" no es una actividad que refleje ninguna actitud ni aptitud del alumno ni favorable ni desfavorable en términos académicos o intelectuales, ni aporta absolutamente ningún dato relevante que sirva para evaluar ni las "competencias" y "habilidades", ni el conocimiento y madurez alcanzado respecto de los contenidos de la asignatura -que es de lo que se trata, en definitiva-.

En consecuencia, "asistir a clase" por sí solo NO SE VALORA. Lo que se valora en la "evaluación continua" es la asistencia activa (asistencia + participación).

Los alumnos son todos mayores de edad y deben ser libres para decidir qué hacer con su tiempo, y tan respetable debe ser la actitud del alumno que viene a clase, porque cree que le sirve para aprender, como la del alumno que piensa que para aprender le es más útil pasarse la hora de clase estudiando o en casa o en la biblioteca. En todo caso, la opinión de los alumnos sobre la utilidad de las clases de sus profesores depende más de sus profesores que de los propios alumnos. Se valorará positivamente la disposición voluntaria de los alumnos para efectuar lecturas o trabajos complementarios tutorizados por el profesor.

EVALUACIÓN CONTINUA ALTERNATIVA.

Los alumnos que por cualquier circunstancia no puedan asistir a clase o que libremente decidan no asistir pueden acceder a los 3 puntos que se derivan de la "evaluación continua" por medio de la entrega de trabajos escritos que serán encargados por el profesor, quien estimará el volumen de tiempo que deben dedicar a su confección, equivalente al que el resto de sus compañeros tiene que dedicar para asistir y preparar las clases.

POSIBILIDAD DE EXAMEN ORAL.

Los alumnos que lo soliciten con la suficiente antelación podrán realizar un examen oral en una fecha distinta (pero cercana) a la de la convocatoria oficial de examen. Tal fecha será previamente fijada por el profesor y será la misma para todos los solicitantes. La solicitud deberá ser por escrito e incluir renuncia expresa al derecho a presentarse al examen en la fecha fijada oficialmente. En el examen oral también se pueden usar textos legales.

ART. 13.2.d del ESTATUTO DEL ESTUDIANTE UNIVERSITARIO

El art. 13.2.d del Estatuto del Estudiante Universitario (aprobado por R.D. 1791/2010, de 30 de diciembre) establece como deber de todos los estudiantes:

"Abstenerse de la utilización o cooperación en procedimientos fraudulentos en las pruebas de evaluación, en los trabajos que se realicen o en documentos oficiales de la universidad".

Si el profesor constata en cualquier momento la infracción de tal deber ("copiar" en un examen; plagiar todo o parte de un trabajo de libros, revistas, páginas web etc.; presentar como propios trabajos total o parcialmente ajenos; etc.), el alumno suspenderá con un "0", perderá todos los puntos de evaluación continua para eventuales futuras convocatorias dentro del mismo curso, y el profesor pondrá por escrito y a través de registro oficial los hechos en conocimiento del Decanato de la Facultad.

Los exámenes se realizarán en la Facultad de Derecho en las fechas y horas previstas en el calendario oficial aprobado por la Facultad y publicado (junto con las aulas correspondientes) en el tablón de anuncios de la Facultad y en su web institucional: <http://dereito.uvigo.es/> . Previstos Primer Cuatrimestre el 10 de enero a las 10:00, en el Aula Magna y 1.4; y la convocatoria de julio el 23 de junio a las 17:00 en el Aula Magna.

Bibliografía. Fontes de información

MARTÍN REBOLLO, L., **Leyes Administrativas**, Última,

PARADA VÁZQUEZ, R., **Derecho Administrativo (3 vols.)**, Última,

GARCÍA DE ENTERRÍA, E. /FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, T.R., **Curso de Derecho Administrativo (2 vols.)**, Última,

---

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional II/O03G080V01201

Dereito: Teoría do dereito/O03G080V01104

Dereito administrativo I/O03G080V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito civil III. Familia e sucesións				
Materia	Dereito civil III. Familia e sucesións			
Código	003G080V01502			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	de Franco Paz, Fernando			
Profesorado	Abundancia Domínguez, José de Franco Paz, Fernando			
Correo-e	ffranco@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo das principais institucións do noso Dereito común relativas ao ámbito familiar (matrimonio, relacións de filiación e institucións de garda) e sucesorio (sucesión testada, intestada e forzosa).			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)Capacidade de síntese e análise.	B1
(*)Capacidade de aprender.	B2
(*)Capacidade de xestión da información	B3
(*)Capacidade de adaptarse ás novas situacións	B4
(*)Capacidade para organizar e planificar	B5
(*)Resolver problemas de forma eficaz	B6

(*)Aplicar o pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
(*)Traballar de forma autónoma con iniciativa	B8
(*)Traballar de forma cooperativa	B9
(*)Preocupación pola calidade	B10
(*)Comportarse de forma ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional	B11
(*)Comunicarse de forma efectiva nunha contorna de traballo (habilidades nas relacións persoais)	B12
(*)Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada	B13
(*)Coñecer as principais institucións xurídicas	A1
(*)Coñecer a función do Dereito como sistema *regulador das relacións sociais	A2
(*)Comprender o carácter *unitario do *ordenamiento xurídico	A3
(*)Coñecer os principios e valores constitucionais	A4
(*)Apreciar a *diversidad e a *multiculturalidad	A5
(*)Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual	A6
(*)Coñecer as estruturas socio-políticas do ámbito nacional e internacional	A7
(*)Ser capaz de *argumentar *juridicamente	A8
(*)Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver *dialéctica xurídica	A9
(*)Ser capaz de *aprehender *sistemáticamente o *ordenamiento xurídico	A10
(*)Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo *interdisciplinar	A11
(*)Ser capaz de manexar fontes xurídicas	A12
(*)Ser capaz de interpretar e analizar *críticamente o *ordenamiento xurídico	A13
(*)Ser capaz de comprender e de redactar documentos xurídicos	A14
(*)Ser capaz de manexar a *oratoria xurídica	A15
(*)Ser capaz de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito	A16
(*)Ser capaz de elaborar normas	A17
(*)Ser capaz de negociar e mediar	A18

Contidos

Tema	
Tema I: Familia. Alimentos. Matrimonio: requisitos(*)(*) y efectos. Las parejas de hecho.	
Tema II: La nulidad, la separación y la disolución (*)(*) del matrimonio y sus efectos.	
Tema III: Las capitulaciones matrimoniales. Las donaciones por razón del matrimonio. (*)(*)	
Tema IV: El régimen económico del matrimonio: Gananciales, separación de bienes y participación en las ganancias. (*)(*)	
Tema V: La filiación: acciones de filiación. La adopción. La patria potestad. Instituciones tutelares. (*)(*)	
Tema VI: La sucesión mortis causa. Apertura de la sucesión. La delación. (*)(*)	
Tema VII: La adquisición de la herencia: Aceptación y repudiación. (*)(*)	
Tema VIII: La comunidad hereditaria. (*)(*)	
Tema IX: La partición de la herencia en el derecho civil estatal o común y en el derecho civil de Galicia. (*)(*)	
Tema X: El testamento. Clases de testamento. (*)(*)	
Tema XI: El contenido del testamento. La ineficacia del testamento. La sucesión testada en el derecho civil de Galicia. (*)(*)	
Tema XII: La sustituciones hereditarias. El legado. La ejecución testamentaria. (*)(*)	
Tema XIII: La sucesión forzosa: la legítima y la mejora. Cálculo y protección de la legítima. Las legítimas en el derecho civil de Galicia. Las reservas. (*)(*)	
Tema XIV: La sucesión no testamentaria: sucesión intestada y sucesión contractual. (*)(*)	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais

Sesión maxistral	35	22.5	57.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	15	30
Titoría en grupo	2.5	10	12.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	49	50

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos que figuran no temario da asignatura, de xeito didáctico e con continuas referencias á aplicación práctica da mesma.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Aplicación dos coñecementos técnico-xurídicos, con referencia á xurisprudencia e ás posicións doctrinais que resulten adecuadas para a resolución dos supostos que lles foron suscitados.
Titoría en grupo	Dedicaranse dúas sesións a profundizar na interrelación dos coñecementos e a preparación dun pequeno traballo individual que ha de expoñerse na última sesión.

Atención personalizada

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Aplicación dos coñecementos técnico-xurídicos, con referencia á xurisprudencia e as posicións doctrinais que resulten axeitadas, para a resolución dos supostos plantexados.	20
Titoría en grupo	Se adicarán dúas sesións a profundizar na interrelación dos coñecementos e a preparación dun pequeno traballo individual que expóndrase na última sesión.	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	O exame consistirá no desenvolvemento de varias preguntas que han de responderse de acordo cos coñecementos adquiridos.	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que non se acollan á avaliación continua poderán facer un exame final no que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, preguntas de resposta longa e análise de situacións. A cualificación máxima deste exame será de 70% do total.

O sistema de avaliación no segundo período, tanto para o alumno que se acolla á avaliación continua, como para o que non se acolla a ela, consistirá na realización dunha proba de resposta longa e análise de situacións, que terá a descrición e cualificación sinalada na parte superior. Gardaranse e aplicaranse as outras cualificacións que tivese o alumno que se acolleu á avaliación continua.

Datas e lugares das probas de avaliación:

-Fin de carreira: día 15 de outubro, ás 16.00 hs.

-1ª edición: día 13 de xaneiro, ás 16.00 hs., aulas Magna e 1.4

-2ª edición: día 2 de xullo, ás 16.00 hs., aula Magna

Bibliografía. Fontes de información

Albaladejo, **Derecho Civil, Tomos IV y V**, Última,

Díez-Picazo, y Gullón, **Instituciones de Derecho civil, Vol. II**, Última,

Lacruz Berdejo, **Elementos de Derecho civil, Vols. IV y V**, Última,

O'Callaghan Muñoz, **Compendio de Derecho Civil, Tomos IV y V**, Última,

Ossorio Morales, **Manual de sucesión testada**, Última,

VVAA, **Comentarios a la Ley 2/2006 de derecho civil de Galicia**, Última,

VVAA, **Derecho de sucesiones y régimen económico familiar de Galicia: comentarios a los Títulos IX y X y Disposición adicional tercera de la ley 2/2006, de 14 de junio y a la ley 10/2007, de 28 de junio**, Última,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/O03G080V01204

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G080V01302

Dereito civil II. Dereitos reais/O03G080V01401

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito mercantil II				
Materia	Dereito mercantil II			
Código	003G080V01503			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Tobio Rivas, Ana María			
Profesorado	Tobio Rivas, Ana María			
Correo-e	atobio@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as principais institucións xurídicas	A1
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais	A2
Ser quen de argumentar xuridicamente	A8
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico	A13
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos	A14
Ser quen de manexar a oratoria xurídica	A15
Capacidade de síntese e análise	B1
Capacidade de aprender	B2
Capacidade de xestión da información	B3
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa	B8
Traballar de forma cooperativa	B9
Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)	B12

Contidos

Tema	
1. O contrato mercantil en xeral.	1.1. As obrigacións mercantiis. 1.2. Doutrina e réxime xeral dos contratos mercantiis. 1.3. Outras especialidades da contratación mercantil. 1.4. A contratación electrónica. 1.5. Os contratos sometidos a condicións xerais 1.6. A protección dos consumidores e usuarios na contratación mercantil

2. Os contratos de colaboración	2.1. Tipos de colaboración 2.2. Colaboradores subordinados ou dependentes 2.3. Colaboradores autónomos ou independentes 2.4. O contrato de comisión 2.5. O contrato de mediación ou corretaxe
3. Os contratos de distribución	3.1. Nocións xerais sobre a distribución comercial 3.2. O contrato de axencia 3.3. O contrato de concesión mercantil ou distribución comercial 3.4. O contrato de franquicia
4. A compraventa mercantil e outros contratos afines.	4.1. Nocións xerais, elementos e contido da compraventa mercantil. 4.2. Compraventas especiais. 4.3. A compraventa internacional de mercancías. 4.4. Outros contratos afines.
5. O contrato de transporte terrestre	5.1. Consideracións xerais sobre o contrato de transporte 5.2. Transporte de mercancías 5.3. Transporte de persoas
6. Os contratos de custodia, garantía e financiamento.	6.1. O contrato de depósito mercantil. 6.2. Os contratos mercantiles de garantía. 6.3. Os contratos de financiamento. 6.4. O contrato de conta corrente mercantil.
7. Os contratos bancarios.	7.1. Aspectos xerais da contratación bancaria. 7.2. Contratos bancarios de activo ou de financiamento. 7.3. Contratos bancarios de pasivo ou de captación de fondos. 7.4. Outros contratos e servizos bancarios.
8. O contrato de seguro	8.1. Consideracións xerais sobre o contrato de seguro 8.2. Concepto, clases e caracteres do contrato de seguro 8.3. Elementos persoais 8.4. Formación e documentación do contrato 8.5. Obrigacións das partes 8.6. Os seguros contra danos 8.7. Os seguros de persoas
9. Outros contratos mercantiles	9.1. Os contratos publicitarios 9.2. Os contratos turísticos 9.3. Outros
10. Os títulos valores	10.1. Concepto e función 10.2. A incorporación dos dereitos aos títulos valores 10.3. A declaración contida no título 10.4. A desmaterialización dos títulos valores 10.5. Clases de títulos valores
11. A letra de cambio	11.1. Consideracións xerais 11.2. Emisión da letra e relacións extracambiarías 11.3. Requisitos materiais das declaracións cambiarias 11.4. Requisitos formais da letra 11.5. A circulación da letra, a aceptación e o aval 11.6. Cumprimento das obrigacións cambiarias 11.7. Cumprimento forzoso: accións e excepcións cambiarias
12. O pagaré e o cheque	12.1. O pagaré 12.2. O cheque

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	25	50	75
Estudo de casos/análises de situacións	27.5	44	71.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1.5	0	1.5
Probas de resposta curta	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante

Estudo de casos/análises de situacións Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	O profesor manterá entrevistas cos alumnos para asesoralos nas actividades de aprendizaxe que se propoñan. Así favorecerase o análise de feitos, casos prácticos ou sucesos reais, coa finalidade de coñecelos, interpretalos, resolvelos, completar coñecementos, e incluso adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral		5
	Asistencia e participación activa	
Estudo de casos/análises de situacións	O alumnado que se someta a avaliación continua realizará, ao longo das sesións presenciais, casos prácticos, exercicios, cuestionarios, que versarán sobre os contidos da presente materia (contratos mercantís e títulos valores). Estas actividades poderán ser, eventualmente, recollidos polo profesor.	25
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Todos os alumnos, con independencia do sistema polo que se opte (avaliación continua ou non), deberá realizar unha proba obxectiva sobre os contidos da materia. Incluiránse preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa	40
Probas de resposta curta	Todos os alumnos, con independencia do sistema polo que se opte (avaliación continua ou non), deberá realizar unha proba obxectiva sobre os contidos da materia. Incluiránse preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

A) Os alumnos que se acollan ao sistema de avaliación continua deberán asistir regularmente ás clases presenciais (mínimo dun 80%). O sistema de avaliación continua esixirá, en todo caso, cumprir coa referida asistencia mínima e, ademais, requirirá unha participación activa e regular nas actividades/exercicios propostos que, de forma eventual e aleatoria, poderán ser recollidos polo profesor. Esas actividades representarán un 30% da cualificación global. O 70% restante da cualificación virá determinado pola PROBA FINAL, que consistirá nunha única parte teórica coas características descritas.

B) Os alumnos que non se acollan ao sistema de avaliación continua ou non o superaran (debido á súa non asistencia regular ás clases presenciais na porcentaxe indicada ou a que non realizaron de xeito satisfactorio as actividades propostas) serán avaliados en base a unha única PROBA FINAL que representará o 100% da cualificación global, e que consistirá nunha parte teórica e unha parte práctica.

Xa que logo, a PROBA FINAL constará de dous partes:

1. Parte teórica (70% da cualificación total): obligatoria para todos os alumnos, con independencia do sistema de avaliación que se siga.

2. Parte práctica (30% da cualificación total):

- terán que realizala os alumnos que, habéndose acollido ao sistema de avaliación continua, non a superaron de xeito satisfactorio

- terán que realizala os alumnos que non se acolleron ao sistema de avaliación continua.

* Non terán que realizar a parte práctica -nin no exame do mes de xaneiro, nin no exame do mes de xullo- os alumnos que superasen satisfactoriamente a avaliación continua.

** DATAS DAS PROBAS DE AVALIACIÓN:

- Primer período: 17 de Xaneiro de 2014, 16:00 h. (aula/s Magna, 1.4)

- Convocatoria de Xullo: 9 de Xullo de 2014, 10:00 h. (aula Magna)

Bibliografía. Fontes de información

BROSETA PONT, M. / MARTÍNEZ SANZ, F., **Manual de Derecho Mercantil, II tomos**, última edición,
JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G. J. (Coord.), **Derecho Mercantil, II tomos**, última edición,
MENÉNDEZ MENÉNDEZ, A. (Dir), **Lecciones de Derecho Mercantil**, última edición,
SÁNCHEZ CALERO, F. / SÁNCHEZ-CALERO GUILARTE, J., **Instituciones de Derecho Mercantil, II tomos**, última edición,
URÍA, R. / MENÉNDEZ, A. (coords.), **Curso de Derecho Mercantil, II tomos**, T. I, 2ª ed., 2006; T. II, 2ª ed., 2007,
VICENT CHULIÁ, F., **Introducción al Derecho Mercantil**, última edición,
BERCOVITZ, A. (Dir.), **Contratos mercantiles**, 4ª ed., 2009,
CUESTA RUTE, J. Mª de la (Dir.), **Contratos mercantiles**, 2ª ed., 2009,
GARCÍA-PITA LASTRES, J. L., **Derecho de títulos valores**, 2006,
MARTÍNEZ SANZ, F. (Dir.), **Manual de Derecho del transporte**, 2010,

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Dereito de defensa da competencia/O03G080V01902
Dereito mercantil europeo/O03G080V01903

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito internacional privado/O03G080V01603

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G080V01302
Dereito mercantil I/O03G080V01403

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Sistema xudicial español e proceso civil				
Materia	Sistema xudicial español e proceso civil			
Código	003G080V01504			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Iglesias Canle, Ines Celia			
Profesorado	Iglesias Canle, Ines Celia			
Correo-e	ines@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Sistema Xudicial Español e Proceso Civil estruturase en dúas partes. Na primeira parte, a la que se dedicará 1/3 de la carga lectiva, se estudia, básicamente, el concepto y garantías de la jurisdicción, la organización de los órganos jurisdiccionales, el personal de los órganos jurisdiccionales y el colaborador, así como los principios rectores del proceso. La segunda parte, que ocupará los 2/3 de la carga lectiva, se dedica al estudio del proceso civil: sujetos y objeto del proceso; desarrollo del proceso en sus distintas modalidades; la prueba en el proceso civil; las medidas cautelares; los recursos y la ejecución forzosa.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as principais institucións xurídicas procesuais	A1
Coñecer a función do Dereito Procesual como sistema regulador das relacións e conflitos sociais	A2
Coñecer os principios e valores constitucionais e, e particular, os que informan o proceso civil	A4
Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional e a súa repercusión no ámbito da xurisdicción e do proceso civil	A7
Ser quen de argumentar xuridicamente	A8

Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito procesual e desenvolver dialéctica xurídica	A9
Ser quen de identificar problemas xurídicos-procesuais e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas procesuais civís	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente a normativa procesual civil	A13
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos propios do proceso civil	A14
Ser quen de manexar a oratoria xurídica do proceso civil	A15
Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao Dereito Procesual	A16
Ser quen de elaborar normas procesuais	A17
Ser quen de negociar e mediar en conflitos de carácter civil	A18
Capacidade de síntese e análise	B1
Capacidade de aprender	B2
Capacidade de xestión da información	B3
Capacidade de adaptarse a novas situacións	B4
Capacidade para organizar e planificar	B5
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa	B8
Resolver problemas de forma eficaz	B6
Traballar de forma cooperativa	B9
Preocupación pola calidade	B10
Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada	B13

Contidos

Tema	
I.- XURISDICIÓN: CONCEPTO E GARANTÍAS CONSTITUCIONAIS. ORGANIZACIÓN DA XURISDICIÓN ESPAÑOLA.	Tema 1.-A Xurisdición como "función" e como "poder" do Estado: 1.- O conflito e os seus medios de solución. 2.- Funcións específicas da Xurisdición.- 3.- O Poder Xudicial e os outros Poderes do Estado. Tema 2.- Garantías da Xurisdición: 1.- A independencia do Poder Xudicial. 2.- A exclusividade da Xurisdición. 3.- O principio de unidade xurisdiccional. 4.- A responsabilidade do Estado polo funcionamento da Xustiza. Tema 3.- Organización da Xurisdición ordinaria. Tribunais especiais constitucionalizados: 1.- Ordes xurisdicionais. 2.- Os órganos xurisdicionais ordinarios e as súas competencias. 3.- O Tribunal Constitucional. 4.- A Xurisdición militar. 5.- O Tribunal del Contas. 6.- Tribunais supranacionais.
II.- PERSOAL DOS XULGADOS E TRIBUNAIS	Tema 4.- Personal xurisdiccional: 1.- Clases e categorías. 3.- Estatuto dos xuíces e maxistrados. 3.- Órganos de goberno do Poder Xudicial. Tema 5.- A oficina xudicial: 1.- A oficina xudicial. 2.- Os Secretarios Xudiciais. 3.- Corpo de funcionarios da administración de xusticia. 4.- Outros profesionais que cooperan coa Administración de Xustiza.- 5. A Policía Xudicial. Tema 6.- Persoal colaborador: 1.- O Ministerio Fiscal. 2.- Avogados e Procuradores
III.- A PERSOA ANTE A ADMINISTRACIÓN DE XUSTIZA. DEREITOS BÁSICOS.	Tema .7.- A persoa ante a Administración de Xusticia: 1.- Dereito á tutela xudicial efectiva. 2.- Dereito a un proceso con todas as garantías. 3.- Dereito á asistencia xurídica gratuita.
IV.- O PROCESO E OS SEUS PRINCIPIOS RECTORES.	Tema 8.- Concepto e principios informadores do proceso. Os presupostos procesuais: 1.- Concepto, natureza, contido e función do proceso. 2.- Os principios informadores do proceso o do procedemento. 3.- Os presupostos procesuais: relativos ao órgano xudicial, relativos ás partes e relativos ao obxecto do proceso. 4.- Estrutura básica do proceso. 5.- Efectos do proceso. Tema 9.- Os actos procesuais. Actos de comunicación e auxilio xudicial: 1.- Os actos procesuais: concepto e clases; lugar, tempo e forma dos actos procesuais 2.- Actos de comunicación. 3.- Actos de auxilio xudicial

V. O PROCESO CIVIL: CONCEPTOS XERAIS E PRESUPOSTOS PROCESUAIS.

Tema 10.- O proceso civil y o Dereito procesal civil: 1.- Concepto, función e natureza do proceso civil. 2.- Fontes. 3.- Principios e estrutura básica do proceso civil.
Tema 11.- Suxeitos do proceso civil (I). Órgano xurisdiccional: 1.- Orde xurisdiccional civil: órganos xurisdiccionais e competencia. 2.- A competencia obxectiva, funcional e territorial. 5.- Tratamento procesal da competencia.
Tema 12.- Suxeitos (II). As partes: 1.- Capacidade para ser parte. 2.- Capacidade procesal 3.- Lexitimación. 4.- Postulación. 6. Pluralidade de partes: litisconsorcio e intervención procesal.
Tema 13.- O obxecto do proceso: 1.- Elementos que identifican o obxecto do proceso. 3.- Pluralidade de obxectos: Acumulación de acción e de procesos.

VI. DESENROLO DO PROCESO CIVIL

Tema 14.- Actos previos ao proceso civil. A demanda: 1.- Actos previos ao proceso civil. 2.- A demanda e o seu contido. 3.- Documentos que deben presentarse coa demanda. 4.- Efectos da interposición da demanda.
Tema 15.- Posicións do demandado fronte á demanda: 1.- Contestación á demanda. Excepcións. 2.- A reconvencción. 3.- A ausencia do demandado no proceso: a rebeldía. Características e efectos.
Tema 16.- A audiencia previa ao xuízo: 1.- A audiencia previa. 2.- Proposición e admisión da proba. Sinalización do xuízo. 3.- Feitos novos ou de nova noticia. O escrito de ampliación.
Tema 17.- A proba. 1.- Concepto. 2.- Fontes e medios de proba. 3.- Obxecto da proba. 4.- Carga da proba. 5.- Illicitude da proba. 6.- A valoración da proba. 7.- Procedemento probatorio.
Tema 18.- Os medios de proba: 1.- A proba documental. 2.- Reprodución da palabra, o son e a imaxe. 3.- O interrogatorio das partes. 4.- A proba de testemuñas. 5.- A proba de informes. 6.- Dictamen de peritos. 7.- A proba de recoñecemento xudicial. 8.- As presuncións: concepto e clases.
Tema 19.- O xuízo ou vista. A sentenza. A cousa xulgada. 1.- Desenrolo do xuízo ou vista. 2.- Conclusións e informes. 3. Dilixencias finais. 4. A sentenza. 5.- A cousa xulgada formal e material. 6.- Rescisión de sentencias firmes. O proceso de revisión. A audiencia ao rebelde.
Tema 20.- Terminación anticipada do proceso. 1.- Renuncia. 2.- Allanamento. 3.- Desistimento. 4.- Transacción. 5.- Satisfacción extraprocésual. 6.- Caducidade na instancia. 7.- Sobresemento
Tema 21.- As costas procesuais. 1.- As costas procesuais: criterio da LEC respecto ao pago das costas. 2.- Excepcións e limitacións á condena de costas. 3. A tasación de costas. 4.- A taxa xudicial.

VII. OS RECURSOS

Tema 22.- Recursos. Os recursos contra resolucións interlocutorias. O recurso de apelación: 1.- Concepto e fundamento dos recursos. 2.- Clases. 3.- Presupostos. 4.- Recursos contra resolucións interlocutorias. 5.- Recurso de apelación. 6.- A execución provisional.
Tema 23.- O recurso extraordinario por infracción procesal. Recurso de casación: 1.- Recurso extraordinario por infracción procesal. 2.- O recurso en interés de lei. 3.- O recurso de casación

VIII. AS MEDIDAS CAUTELARES

Tema 24.- As medidas cautelares: 1.- Concepto e características. 2.- Competencia. 3.- Presupostos. 4.- Medidas cautelares específicas. 5.- Procedemento de adopción e oposición. 6.- Caución substitutoria. 7.- Modificación e alzamento

IX. A EXECUCIÓN FORZOSA

Tema 25.- O proceso de execución: 1.- Títulos eecutivos: concepto e clases. 2.- Recoñecemento de títulos estranxeiros. 3.- Partes na execución. 4.- Tribunal competente. 5.- A demanda executiva e documentos que deben acompañala. O despacho de execución. 6.- Oposición na execución.
Tema 26.- Tipos de execución: 1.- Execución dineraria. Requirimento de pago. 2.- O embargo. 3.- Localización dos bens do executado. 4.- A tercería de dominio. 5.- Realización dos bens embargados: o procedemento de apremio. 6.- Particularidades da execución de bens hipotecados o pignorados. 7.- A execución non dineraria.

X. TIPOLOXÍA DE PROCESOS DECLARATIVOS ORDINARIOS

Tema 27.- Procesos declarativos ordinarios.
1.- Xuízo ordinario. 2.- Xuízo verbal.

Planificación

Horas na aula

Horas fóra da aula

Horas totais

Sesión maxistral	40	85	125
Estudos/actividades previos	0	30	30
Estudo de casos/análises de situacións	36	24.2	60.2
Titoría en grupo	2.8	0	2.8
Probas de resposta curta	2	0	2
Estudo de casos/análise de situacións	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudos/actividades previos	Busca e lectura de forma autónoma por parte do alumnado da documentación recomendada polo profesor que lles facilite o seguimento posterior das sesións maxistrais.
Estudo de casos/análises de situacións	No horario de titorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Titoría en grupo	No horario de titorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de resposta curta	Ao longo do cuadrimestre realizaránse nas fechas indicadas polo profesor 2 pruebas tipo test e/ou pregunta curta (1 da parte de Sistema Judicial Español y 1 da parte de Proceso Civil). Estas probas non liberan materia de cara ao exame final.	25
Estudo de casos/análise de situacións	Na data indicada polo profesor realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba versará sobre a parte de Proceso Civil.	25
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Na data fixada no calendario oficial de exames, realizarase un exame teórico, que comprende toda a materia	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira avaliación (xaneiro):

O estudante debe elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.

a) Avaliación continua:

O estudante que se someta á avaliación continua realizará durante o cuadrimestre dúas probas teóricas, cuxa nota media constituirá o 25% da calificación final, e unha proba práctica que constituirá tamén o 25% da calificación final.

A avaliación completárase cun exame final que será escrito e realizarase na data fixada no calendario oficial de exames. Este exame representa o 50% da nota final, pero ten que ser superado cun 5 sobre 10 para que se sume á nota media obtida na avaliación continua.

O estudante que non se someta á avaliación continua realizará un exame final que representa o 100% da calificación da materia. O exame constará de dúas partes: unha teórica e unha práctica. Para superar o exame e ter a condición de aprobado esíxese superar cada unha das partes, a parte teórica e a parte práctica. Una vez superadas, a nota global resultará da suma de ambas.

O exame final está sinalado para o día 8 de xaneiro ás 16:00h. Aulas: Magna e 1.4.

2. Segunda avaliación (xullo):

Consistirá para todos os alumnos nun examen final único que representa o 100% da calificación da materia.

O exame constará de dúas partes: unha teórica e outra práctica.

Para superar o exame e ter a condición de aprobado esíxese superar cada unha das súas partes, a parte práctica e a teórica. Unha vez superadas cada unha delas, a nota resultará da suma de ambas.

O exame de xullo, está fixado para o día 11 de xullo ás 10:00h na Aula Magna.

Por último, para aqueles alumnos que asistan á convocatoria de fin de carreira, o exame realizarase o día 14 de outubro ás 12:00h.

Bibliografía. Fontes de información

Introducción al Derecho Procesal, Valencia, 2012.

- MORENO CATENA, V., y CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., *Derecho Procesal Civil. Parte General*, Valencia, 2012.
- MORENO CATENA, V., y CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., *Derecho Procesal Civil. Parte Especial*, Valencia, 2012.
- MONTERO AROCA, J., GÓMEZ COLOMER, J. L., MONTÓN REDONDO, A., BARONA VILAR, S., *Derecho Jurisdiccional I. Parte*

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito do traballo e da seguridade social				
Materia	Dereito do traballo e da seguridade social			
Código	003G080V01601			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Fernández Prieto, Marta			
Profesorado	Fernández Prieto, Marta Fernández Prol, Francisca			
Correo-e	mfprieto@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Estudio das principais institucións do Dereito do Traballo e da Seguridade Social, dende unha perspectiva fundamentalmente xurídica e orientada por tanto á formación que nesta materia debe adquirirse no Grao en Dereito.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as principais institucións xurídicas	A1
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais	A2
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico	A3
Coñecer os principios e valores constitucionais	A4

Ser quen de argumentar xuridicamente	A8
Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica	A9
Ser quen de apreender sistematicamente o ordenamento xurídico	A10
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico	A13
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos	A14
Ser quen de manexar a oratoria xurídica	A15
Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito	A16
Ser quen de elaborar normas	A17
Ser quen de negociar e mediar	A18
Capacidade de síntese e análise	B1
Capacidade de aprender	B2
Capacidade de xestión da información	B3
Capacidade de adaptarse a novas situacións	B4
Capacidade para organizar e planificar	B5
Resolver problemas de forma eficaz	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa	B8

Contidos

Tema	
PARTE I. INTRODUCCIÓN E FONTES	
Tema 1. Concepto e ámbito aplicativo da disciplina	Presupostos configuradores. Especial referencia ao traballo ☐ por conta allea ☐ e a dependencia. O traballo autónomo. O Estatuto do Traballador Autónomo. O traballador autónomo economicamente dependente. Exclusiones legais. Traballos familiares e servizos benévolos. Conselleiros de sociedades. Funcionarios públicos e demais persoal estatutario. Prestacións persoais obrigatorias. Transportistas. Relacións laborais de carácter especial. Persoal de alta dirección e asimilados. Servidores do fogar familiar. Penados nas institucións penitenciarias. Deportistas profesionais. Artistas en espectáculos públicos. Representantes de comercio. Similitude e diferencias cos axentes mercantís. Traballadores disminuídos en centros especiais. Estibadores portuarios. Avogados en despachos profesionais. Médicos residentes. Outras. Referencia a traballos singulares.
Tema 2. Fontes do Dereito do Traballo	Lexislación estatal. A Constitución.- Normas con rango de lei.- Regulamentos.- Normativa das Comunidades Autónomas.- O ámbito de aplicación da Lei do Reino de España. O Regulamento Comunitario 593/2009 (Roma I). O art. 1.4 ET. Normas colectivas. O convenio colectivo. Concepto.- O art. 37 da Constitución. Eficacia do convenio.- Tipoloxía de convenios. Remisión. Lexislación supraestatal. Tratados bilaterais e multilaterais.- Convenios e recomendacións da OIT.- Normativa da Unión Europea. Outras fontes. Usos e costumes profesionais.- A xurisprudencia e a doutrina xudicial.- Os principios xerais do dereito.- Principios laborais: Respeto aos mínimos, norma máis favorable, condición máis beneficiosa, irrenunciabilidade de dereitos, pro operario.- O Dereito común.
PARTE II. A RELACIÓN INDIVIDUAL DE TRABALLO	
Tema 3. O contrato de traballo	Concepto.- Partes: traballador e empresario.- Capacidade do traballador. A idade.- Estranxeiros e nacionais de Estados membros da Unión Europea.- Nulidade do contrato.- Forma. Presunción de contrato. Copia básica e dereitos de información do traballador.- Período de proba.
Tema 4. Intermediación, fomento do emprego e relacións triangulares de traballo Intermediación	Servicios públicos de emprego e axencias de colocación. Fomento do emprego. Subvencións e bonificacións. Relacións triangulares de traballo. A descentralización productiva. Concepto e tipoloxía.- Contratas e subcontratas. Responsabilidade laboral, administrativa e de Seguridade Social. Dereitos informativos.- Cesión de traballadores e tráfico de man de obra.- Empresas de traballo temporal. Requisitos. Contrato de posta a disposición. Contrato de traballo. Relación do traballador coa empresa usuaria.- Sucesión da empresa. Concepto. Responsabilidades solidarias. Facultades dos representantes legais.

Tema 5. Modalidades de contrato de traballo	Contratos indefinidos. Ordinario. De apoio aos emprendedores. Fixo discontinuo. Contratos formativos. Contrato para a formación.- Contrato en prácticas. Contratos temporais estruturais. Obra ou servizo determinado.- Eventual.-Interinidade. Modalidades. Contratos temporais de fomento do emprego. Discapacitados.- De relevo.- Por anticipación da idade de xubilación. Reglas xerais aplicables a tódolos contratos temporais. Contrato a tempo parcial. Concepto. Forma.- Voluntariedade. Tránsito á xornada completa e viceversa.- Horas complementarias.
Tema 6. Obrigas do traballador	Prestación do traballo.-Dilixencia e rendemento normal.-Obediencia e desobediencia lexitima.-A non concurrencia. Pactos de exclusividade e de permanencia.-Invencións [de servizo] e dereitos de explotación da propiedade intelectual.
Tema 7. A retribución	Concepto. Clases de salarios. Non discriminación por razón de xénero. Presunción de salario.- Percepcións non salariais.- Estructura salarial. Salario base e complementos salariais.- Salario mínimo interprofesional.- Absorción e compensación.- Gratificacións extraordinarias.- Pagamento do salario. Mora e anticipos. Documentación.- Aseguramento do pagamento. O Fondo de Garantía Salarial. Os créditos salariais preferenciais. En caso de concurso. Protección procesal común do salario. Inembargabilidade.
Tema 8. A prevención de riscos laborais e outros deberes do empresario	A prevención de riscos laborais. A LPRL e a súa normativa de desenvolvemento.- Dereitos e obrigas.- Servizos de prevención.- Consulta e participación dos traballadores.- Responsabilidades. Outros deberes do empresario Respeto á dignidade do traballador e igualdade de tratamento.- O acoso por razón de sexo e o acoso sexual. O acoso moral.- Non discriminación por razón de xénero. Discriminacións directas e indirectas.- Ocupación efectiva.- Formación e promoción profesionais.
Tema 9. Tempo de traballo	Regulación da xornada de traballo ordinaria. Xornada máxima.- Tempos de traballo e tempos de descanso.- Xornadas especiais. Horas extraordinarias. Distribución do tempo de traballo e do descanso. O calendario laboral.- O horario.- Traballo nocturno e a quendas.- Descansos semanais e festivos.- Vacacións anuais.- Permisos e outras ausencias do traballo.- Xornada e conciliación da vida familiar e laboral.
Tema 10. O poder de dirección do empresario e o ius variandi	O poder de dirección do empresario. Concepto. A clasificación profesional. O grupo profesional.- O encadramento e a polivalencia funcional. Mobilidade funcional. Horizontal e vertical. Límites Mobilidade xeográfica. Traslados. Desprazamentos. Referencia aos desprazamentos transnacionais. Modificación sustancial das condicións de traballo.
Tema 11. Suspensión do contrato	Concepto e efectos xerais. Reserva de posto e suspensión do salario.- Causas de suspensión: Mutuo acordo e causas válidamente consignadas no contrato. Incapacidade temporal e incapacidade permanente. Maternidade, adopción e acollemento. Paternidade. Risco durante o embarazo e lactación materna. Víctima de violencia de xénero. Privación de liberdade e prestacións persoais obrigatorias. Cargo público representativo e excedencia forzosa. Funcións sindicais.- Suspensións colectivas. Forza maior temporal e causas económicas, técnicas, organizativas e de produción. Folga e lockout. Suspensión disciplinaria. Excedencia para coidado de fillos e para coidado de familiares. Excedencia voluntaria.
Tema 12. A extinción do contrato	Introducción. Concepto. Causas. O recibo de finiquito. Por cumprimento e por vontade das partes. Por causas válidamente pactadas.- Expiración do termo.- Por mutuo acordo. Por desaparición ou incapacidade dunha das partes. Por causas atinentes ao empresario.- Por causas atinentes ao traballador Por vontade unilateral do traballador. Dimisión e abandono.- Resolución causal por decisión do traballador Por vontade unilateral do empresario. O concepto de despedimento.- Tipoloxía.

Tema 13. O despedimento	O despedimento disciplinario e a potestade disciplinaria. Causas xustas (estatutarias e extraestatutarias).- Forma. Carta de despedimento, audiencia a delegados sindicais e expediente contradictorio. Outras.- Calificación e efectos. Procedente, improcedente e nulo.- O caso do despedimento tácito.- Outras sancións. Legalidade e tipicidade. Límites legais. Formalidades. Prescripción das infraccións. O despedimento por causas obxectivas. Concepto e causas.- Requisitos e forma.- Calificación e efectos. O despedimento colectivo. Concepto e causas.- O procedemento de regulación de emprego. Calificación e efectos
PARTE III. DEREITO COLECTIVO DO TRABALLO	A liberdade sindical. Concepto.- Ámbito subxectivo.- As asociacións empresariais como suxeitos excluídos.- Contido esencial e adicional.- Tutela da liberdade sindical. Sindicatos e organizacións empresariais. Réxime xurídico Representatividade sindical e acción sindical. A maior representatividade e a suficiente representatividade.- A representatividade empresarial.
Tema 14. Liberdade sindical e dereito de asociación empresarial	
Tema 15. Participación dos traballadores na empresa	Representación estatutaria. Delegados de persoal e comités de empresa.- Comité conxunto e comité intercentros.- Comités de empresa europeos.- Competencias dos representantes. Garantías e prerrogativas. Representación sindical. Seccións sindicais e delegados sindicais. Asamblea de traballadores.
Tema 16. A negociación colectiva	Suxeitos negociadores e ámbitos persoal, funcional, territorial e temporal. A lexitimación para negociar e as unidades de negociación.- A concurrencia de convenios.- Duración e sucesión de convenios.- A negociación colectiva extraestatutaria.- Os acordos de empresa. O proceso de negociación dos convenios. Solicitude de negociación e constitución da comisión negociadora.- Validez. Forma, rexistro e publicación dos convenios.- Control da ilegalidade ou lesividade. Adhesión e extensión. O contido dos convenios e a súa administración. Contido mínimo.- Contido normativo e obrigacional.- Interpretación e aplicación do convenio.
Tema 17. Conflictos colectivos e procedementos de solución	Medidas de conflito colectivo. O dereito de folga. Fontes reguladoras. Titularidade e límites: folgas ilegais e folgas ilícitas ou abusivas. Procedemento de desenvolvemento. Efectos. Folgas en servicios esenciais.- O peche patronal. Procedementos de solución de conflitos colectivos. Especial referencia aos procedementos de conciliación, mediación e arbitraje e ao procedemento de conflito colectivo.
PARTE IV. DEREITO DA SEGURIDADE SOCIAL	Estructura do sistema de Seguridade Social. O modelo constitucional de Seguridade Social.- Nivel profesional ou contributivo.- Nivel asistencial ou non contributivo.- Réxime Xeral e Reximes Especiais da Seguridade Social. Xestión da Seguridade Social. Entidades xestoras e servicios comúns.- Entidades colaboradoras. Actos de encuadramento. Inscripción, afiliación, altas e baixas. Financiación do Sistema de Seguridade Social. En particular, no Réxime Xeral. A obriga de cotización. Bases, tipos e cuotas
Tema 18. O Sistema de Seguridade Social	
Tema 19. A acción protectora no Réxime Xeral da Seguridade Social	Riscos profesionais e riscos comúns. Accidente de traballo, enfermidade profesional, enfermidade común e accidente non laboral. Referencia ao risco durante o embarazo, á lactancia natural e ao coidado de menores con cancro ou enfermidade grave. Tipoloxía e extensión da acción protectora. Definición, requisitos de acceso e cuantía: Asistencia sanitaria. Incapacidade temporal. Maternidade, paternidade e risco durante o embarazo e a lactancia. Incapacidade permanente. Xubilación. Morte e supervivencia. Protección á familia. Desemprego.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	49.5	25	74.5
Estudo de casos/análises de situacións	24	24	48
Titoría en grupo	2.8	5.2	8
Probas de tipo test	1	30	31
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1.5	38	39.5
Outras	0	24	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas de elección múltiple. Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. As probas de tipo test incluírán preguntas de carácter práctico para avaliar as competencias adquiridas en estudos de casos/análise de situacións e, no seu caso, en titorías en grupo.	40
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre diferentes temas. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	40
Outras	Resolución e entrega en prazo dos estudos de casos/análise de situacións que posteriormente serán obxecto de resolución na aula. Avalíaranse aleatoriamente tres das prácticas esixidas	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos/as poden optar entre dous sistemas de avaliación:

1. Sistema de avaliación continua
2. Sistema de avaliación final

(I) SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA. Para acollerse ao sistema de avaliación continua e aprobar a materia mediante este sistema, o alumno/a deberá cumprir os dous requisitos seguintes:

1. Acreditar asistencia a un 80% das clases □maxistrais, grupos medianos e accións titoriais, sen que, salvo casos excepcionais □-ex. enfermidades de longa duración verificadas con informe médico-, permítase xustificar a ausencia.
2. Obter unha cualificación de cinco ou superior como nota media que resulte do tres tipos de probas de avaliación que se realizarán ao longo do cuadrimestre, debendo obter unha cualificación non inferior a 4 en cada unha das probas para aprobar a materia mediante o sistema de avaliación continua. Se o alumno obtén menos dun 4 na avaliación de maio nalguna das tres probas avaliadas, poderá continuar na avaliación continua na avaliación de xuño-xullo, pero neste caso a cualificación que figurará nas actas de maio será a de suspenso (máximo 4.9). Para aprobar a materia en maio, deberá pasarse ao sistema de avaliación final.

I. AVALIACIÓN maio:

A nota final será o resultado da suma das cualificacións conseguidas nas seguintes probas obrigatorias:

1. Proba tipo test (40% da nota final). Previsiblemente no mes de marzo, os alumnos/as realizarán unha proba tipo test de preguntas pechadas de elección múltiple (sinalando unha resposta entre un número limitado de posibilidades). A citada proba tipo test incluírá preguntas de carácter teórico (contidos propios das clases maxistrais) e de carácter práctico (contidos propios de grupos medianos e, no seu caso, de accións titoriais) dos temas 1 a 9-10 da guía docente.
2. Probas en grupos medianos (20% da nota final). No marco dos grupos medianos, formularanse distintas tarefas que serán entregadas segundo os prazos previstos no cronograma previamente facilitado. Procederase á corrección das devanditas tarefas na aula. Con todo, a efectos de cualificación, seleccionaranse dúas tarefas -idénticas para todos- entre todas as formuladas.
3. Proba de respostas de desenvolvemento (40% da nota final). Na data oficialmente sinalada para a avaliación da materia en maio (día 26 de maio, ás 10:00 horas nas aulas Magna e 1.4), os alumnos/as realizarán unha proba de respostas de desenvolvemento dos temas 10-11 a 19 da guía docente.

Ao ser as probas obrigatorias a desenvolver liberatorias para as avaliacións de maio e xullo e esixirse ao alumno/a polo menos un 4 en cada parte para aprobar a materia mediante o sistema de avaliación continua, se o alumno obtivo menos dun 4 na proba tipo test ou nas probas en grupos medianos, permitiráselle ao alumno optar por continuar no sistema de avaliación continua e presentarse en maio á proba correspondente á parte que teña suspensa. Na avaliación de maio, o exame constará de dous partes □unha teórica, de respostas longas de desenvolvemento e outra práctica, cun estudo de

casos-. Non haberá proba tipo test, polo que, se a proba suspensa é a proba tipo test, deberá examinarse do contido dos temas 1 a 9-10 mediante unha proba de respostas de desenvolvemento. Se a proba suspensa é a correspondente aos grupos medianos, deberá realizar a parte do exame correspondente ao estudo de casos/análises de situacións.

Se o alumno na avaliación de maio ten algunha das probas suspensa cunha cualificación inferior a catro, a cualificación que figurará nas actas de maio será a de suspenso (máximo 4.9), aínda que a cualificación media que obteña sexa superior a 5. Neste caso, na convocatoria de xuño/xullo unicamente deberá examinarse da proba ou probas que non superase na avaliación de maio.

Se o alumno/a non se presenta a algunha das partes en maio, a cualificación que figurará nas actas de maio será a de non presentado/a.

II. AVALIACIÓN xuño-xullo:

Se o alumno/a obtívese unha cualificación superior a 5 nalgunha das probas obrigatorias desenvolvidas durante o cuadrimestre (tipo test, grupos medianos ou respostas de desenvolvemento) pero non consegue aprobar a materia na avaliación de maio por non obter unha cualificación media superior a 5 ou por suspender algunha das probas cunha cualificación inferior a 4, poderá conservar na avaliación de xuño-xullo a cualificación das probas aprobadas e examinarse unicamente da parte suspensa.

Na avaliación de xuño-xullo, que terá lugar na data oficialmente sinalada (día 25 de xuño, ás 10:00 horas na aula Magna), o exame constará de dous partes □unha teórica, de respostas longas de desenvolvemento e outra práctica, cun estudo de casos-. O estudante sometido a avaliación continua quedará exento das preguntas de desenvolvemento que se correspondan coa parte do temario da guía docente que teña aprobado e, no seu caso, do estudo de casos. Aínda que a parte suspensa sexa a correspondente á proba tipo test, na avaliación de xuño-xullo o exame será de preguntas con respostas de desenvolvemento.

A nota obtida na avaliación continua non se conservará para convocatorias de cursos académicos posteriores. O alumno/a deberá someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

2. Sistema de avaliación final. O alumno/a que non cumpra os requisitos para acollerse ao sistema de avaliación continua ou que opte por non facelo, terá dereito a ser avaliado mediante exame final que representa o 100% da cualificación na materia.

O citado exame final constará de dúas probas:

1. Proba de respostas longas de desenvolvemento (80% da nota final)
2. Estudo de casos/análises de situacións (20% da nota final)

Na convocatoria de fin de carreira, o alumno deberá acollerse necesariamente ao sistema de avaliación final.

O exame final terá lugar:

- § Na convocatoria de fin de carreira, o día 21 de outubro de 2013, ás 9:30 horas
- § Na avaliación de maio, o 26 de maio de 2014, ás 10:00 horas, nas aulas Magna e 1.4
- § Na avaliación de xuño-xullo, o día 25 de xuño de 2014, ás 10:00 horas, na aula Magna

---

Bibliografía. Fontes de información

ALONSO OLEA, M. y CASAS BAAMONDE, Mª E., **Derecho del Trabajo**, última edición,
MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ-SAÑUDO GUTIÉRREZ, F. y GARCÍA MURCIA, J., **Derecho del Trabajo**, última edición,
CRUZ VILLALÓN, J., **Compendio de Derecho del Trabajo**, última edición,
AA.VV., **LEGISLACIÓN: Legislación laboral y de Seguridad Social**, última edición,
AA.VV., **LEGISLACIÓN: Legislación Social Básica**, última edición,
AA.VV. (Coord. FERNÁNDEZ DOCAMPO, M^a.B. y FERNÁNDEZ PROL, F.), **Casos prácticos de Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social**, última edición,

---

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA:

RAMÍREZ MARTÍNEZ, J. M., SALA FRANCO, T. y otros, *Curso de Derecho del Trabajo*, Tirant Lo Blanch, Valencia, última edición.

SALA FRANCO, T., ALBIOL MONTESINOS, I., *Derecho Sindical*, Tirant Lo Blanch, Valencia, última edición.

RODRÍGUEZ RAMOS, M.J., GORELLI HERNÁNDEZ, J. y VÍLCHEZ PORRAS, M., *Sistema de Seguridad Social*, Tecnos, Madrid,

última edición.

Legislación Laboral y de Seguridad Social, Netbiblo, última edición.

Legislación Laboral y de Seguridad Social, Aranzadi, Pamplona, última edición.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito financeiro e tributario II				
Materia	Dereito financeiro e tributario II			
Código	003G080V01602			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Siota Álvarez, Mónica			
Profesorado	Fernández López, Roberto Ignacio Siota Álvarez, Mónica			
Correo-e	msiota@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Dereito Financeiro e Tributario inclúese no terceiro Curso do Grado en Dereito, e constitúe a denominada "Parte especial" do Dereito Tributario. O seu contido céntrase na análise xurídica dos diferentes tributos que conforman o sistema tributario español nos tres niveles de organización territorial: estatal, autonómico e local. Esta materia aborda o estudo dos tributos en particular, polo que é necesario que o alumno coñeza institucións fundamentais do Dereito Privado e do Dereito Público que lle permitan comprender a tributación de determinados contratos civís, mercantiles, laborais ou administrativos. Ademais, é imprescindible que o alumno supere a asignatura "Dereito Financeiro e Tributario I" de 2º Curso, xa que a enteira comprensión da materia culmínase con dita asignatura.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer os principais tributos do noso ordenamento	A1
Coñecer a función e a regulación básica dos impostos	A2
Coñecer a evolución histórica dos tributos e a súa realidade actual	A6
Ser capaz de argumentar xuridicamente sobre as cuestións xerais que suscitan cada un dos tributos	A8
Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais na interpretación do ordenamento tributario e na dialéctica xurídica	A9
Ser quen de identificar problemas xurídicos do Dereito financeiro e tributario e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	A11
Ser capaz de manexar as fontes xurídicas do Dereito financeiro e tributario que afectan aos distintos tributos	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico tributario	A13
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos, tendo en conta o sistema tributario.	A14
Ser quen de manexar a oratoria xurídica	A15

Ser quen de elaborar normas tributarias	A17
Ser quen de negociar e mediar	A18
Capacidade de síntese e análise	B1
Capacidade de aprender	B2
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa	B8
Traballar de forma cooperativa	B9
Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada	B13

Contidos

Tema
I.- INTRODUCCIÓN.1.- O sistema tributario español. (*) Evolución Histórica. Situación actual
II.- IMPOSTOS DIRECTOS.2.- Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas. 3.- Imposto sobre Sociedades. 4.- Imposto sobre a Renda dos Non Residentes. 5.- Imposto sobre o Patrimonio. 6.- Imposto sobre Sucesións e Doacións. (*)
III.- IMPOSTOS INDIRECTOS.7.- Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados. 8.- Imposto sobre o Valor Engadido. 9.- Impostos Especiais. 10.- Outros impostos indirectos. (*)
IV.- TRIBUTOS DAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS.11.- Tributos propios. 12.- Tributos cedidos. (*)
V.- IMPOSTOS DAS CORPORACIÓNS LOCAIS.13.- Imposto sobre Bens Inmóbles. 14.- Imposto sobre Actividades Económicas. 15.- Imposto sobre Vehículos de Tracción Mecánica. 16.- Imposto sobre Construcións, Instalacións e Obras. 17.- Imposto sobre o Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana. (*)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	24	55	79
Seminarios	22	42	64
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Probas de resposta curta	1.5	0	1.5
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Seminarios	Distintas actividades dirixidas a traballar sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. E nas que o alumno -xa sexa de xeito individual ou en grupo-: fai unha exposición oral e/ou escrita sobre un tema proposto; resolve casos prácticos aplicando e interpretando o Dereito financeiro e tributario; elabora informes xurídicos, etc.
Titoría en grupo	Fundamentalmente atenderanse e resolveranse dúbidas do alumno no aula respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias perseguidas. Tamén se poderá profundar nalgunha cuestión do temario.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumno respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias perseguidas.
Seminarios	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumno respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias perseguidas.

Titoría en grupo Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumno respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias perseguidas.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Proba final que consta de dous partes: unha práctica escrita (na que o alumno terá que resolver un ou varios casos prácticos) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia). Para os alumnos que se sometan ao sistema de avaliación continua, esta proba representará o 70% da súa nota final. Para os alumnos que NON se sometan ao sistema de avaliación continua, ou queden excluídos do mesmo, a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliación continua.	70
Probas de resposta curta	Nos Seminarios realizaranse probas de resposta curta e tipo test exclusivamente aos que se sometan ao sistema de avaliación continua. A nota media dos distintos exames tipo test ou de resposta curta constituirá o 20% da nota final dos devanditos alumnos.	20
Outras	Nos Seminarios das clases presenciais propoñerase ao alumnado a realización de distintas actividades: casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, etc. Estas actividades só serán avaliadas para os alumnos que se sometan a avaliación continua. Ademais, valorarase especialmente a participación activa do alumno, tanto nas clases maxistras como nos devanditos Seminarios. Estoutras actividades supoñerán o 10% da cualificación final.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

1.- Ao comezo do curso, o/o alumno/a deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua. A tal fin, os profesores da materia proporcionaranlle un documento que o/o alumno/a deberá cubrir e asinar nun determinado prazo.

Segunda oportunidade de exame:

3.- Para os alumnos que NON se sometan a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliación continua.

No exame de fin de carreira non se terá en conta a nota de avaliación continua que o alumnado, no seu caso, obtivese no curso académico anterior. A súa nota final estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico e o 30% da cualificación obtida no exame práctico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica:

FERREIRO *LAPATZA, *J.*J e outros., *Curso de Dereito Tributario*, Marcial Pons, Madrid, última edición.

Bibliografía complementaria:

PITA GRANDAL, A.Mª. (Coordinadora), *Textos e casos prácticos de Dereito Financeiro e Tributario II*, Tórculo Edicións, Santiago de Compostela, 2001.

MARTÍN QUERALT, TEJERIZO LÓPEZ, CAYÓN GALIARDO (Directores), *Manual de Dereito Tributario*, Thompson-Aranzadi, Cizur Menor, última edición.

PÉREZ ROYO, F. (DIRECTOR), GARCÍA BERRO, F., PERÉZ ROYO, I., ESCRIBANO, F., CUBERO TRILLO, A., E CARRASCO GONZÁLEZ, F.M.: *Curso de Dereito Tributario*, Tecnos, última edición.

Lexislación

Utilizarase un compendio de textos legais da parte especial do Dereito Tributario, que poderá ser de calquera das editoriais xurídicas coñecidas (Thomson-Aranzadi, Tecnos,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito tributario, comunitario e internacional/O03G080V01909

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito civil III. Familia e sucesións/O03G080V01502

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito administrativo I/O03G080V01301

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G080V01302

Dereito civil II. Dereitos reais/O03G080V01401

Dereito financeiro e tributario I/O03G080V01402

Dereito mercantil I/O03G080V01403

Dereito mercantil II/O03G080V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito internacional privado				
Materia	Dereito internacional privado			
Código	003G080V01603			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Velázquez Pérez, Rafael Andrés			
Profesorado	García Vidal, Javier Gonzalez Jerez, Jose Antonio Velázquez Pérez, Rafael Andrés			
Correo-e	randres@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O Dereito internacional privado está formado polo Dereito procesal civil internacional e o Dereito aplicable ás relacións internacionais			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
(*)	A1	
(*)	A2	
(*)	A5	
(*)	A8	
(*)	A11	
(*)	A12	
(*)	A13	
(*)	A14	
(*)		B1
(*)		B2
(*)		B3
(*)		B6
(*)		B13

Contidos

Tema	
TEMA 1: FUNDAMENTOS	1. O obxecto, o contido e a estrutura do Dereito internacional privado. 2. As fontes do Dereito internacional privado
TEMA 2: NORMAS DE COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL NO REGULAMENTO BRUXELAS I (I)	1. Ámbitos de aplicación. 2. Verificación da competencia e admisibilidade da demanda. 3. Competencias exclusivas. 4. Autonomía da vontade. 5. Domicilio do demandado.

TEMA 3: NORMAS DE COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL NO REGULAMENTO BRUXELAS I (II)	1. Normas especiais por razón da materia. 2. Competencias derivadas 3. Medidas cautelares. 4. Litispendencia e conexidade.
TEMA 4: NORMAS DE COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL NO REGULAMENTO BRUXELAS II	1. Ámbitos de aplicación. 2. Normas de competencia en materia de divorcio, separación e nulidade matrimonial. 3. Normas de competencia en materia de responsabilidade parental. 4. Disposicións comúns.
TEMA 5: NORMAS DE COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL NOUTROS REGULAMENTOS COMUNITARIOS E NO DEREITO INTERNO	1. Normas de competencia no Regulamento 4/2009 sobre alimentos. 2. Normas de competencia no Regulamento sobre sucesións. 3. Normas de competencia no Regulamento 1346/2000 sobre procedementos de insolvencia. 4. Normas de competencia xudicial na LOPJ.
TEMA 6: O DESENVOLVEMENTO DO PROCESO CON ELEMENTO ESTRANXEIRO	1. A parte estranxeira no proceso. 2. Os actos procesais afectados polo elemento estranxeiro. 3. O Dereito estranxeiro no proceso.
TEMA 7. RECOÑECIMENTO I EXECUCIÓN.	1. Réximes de recoñecemento. 2. Sistema do Regulamento 44/2001. 3. Sistema interno. 4. Réximes especiais por razón da materia. 5. Réximes especiais por razón do tipo de acto.
TEMA 8. PARTE XERAL DO DEREITO APLICABLE	1. Método localizador versus método substancial. 2. Problemas relativos ao suposto de feito. 3. Problemas relativos ao punto de conexión.
TEMA 9. LEI APLICABLE Á PERSOA E ÓS BENS.	1. Lei aplicable ás persoas físicas. 2. Lei aplicable ás persoas xurídicas. 3. Lei aplicable aos bens.
TEMA 10. LEI APLICABLE AO MATRIMONIO E CRISES MATRIMONIAIS.	1. Lei aplicable á celebración do matrimonio. 2. Lei aplicable ao réxime económico matrimonial. 3. Lei aplicable ás crises matrimoniais: o Regulamento Roma III.
TEMA 11. LEI APLICABLE Á FILIACIÓN E ÓS ALIMENTOS.	1. Lei aplicable á filiación. 2. Lei aplicable aos alimentos: o Protocolo da Haxa de 2007.
TEMA 12. LEI APLICABLE ÁS OBRIGACIÓNS CONTRACTUAIS: O REGULAMENTO ROMA I.	1. Ámbito de aplicación do Regulamento. 2. Determinación da lei rectora ás obrigacións contractuais. 3. Problemas de delimitación do ámbito da lei rectora.
TEMA 13. LEI APLICABLE ÁS OBRIGACIÓNS NON CONTRACTUAIS: O REGULAMENTO ROMA I.	1. Ámbito de aplicación do Regulamento. 2. Determinación da lei rectora ás obrigacións non contractuais. 3. Problemas de delimitación do ámbito da lei rectora.
TEMA 14. LEI APLICABLE Á SUCESIÓN HEREDITARIA NO REGULAMENTO SOBRE SUCESIÓNS	1. Regla xeral e autonomía da vontade 2. Ámbito da lei aplicable. 3. Os pactos sucesorios. 4. Lei aplicable á forma. 5. Outras normas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	40	40	80
Resolución de problemas e/ou exercicios	17.4	17.4	34.8
Probas de resposta curta	17.4	17.4	34.8
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	71.4	75.4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	A atención personalizada ao alumno prestarase polos profesores no horario de tutorías fixado polo centro
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención personalizada ao alumno prestarase polos profesores no horario de tutorías fixado polo centro
Probas	Descrición
Probas de resposta curta	A atención personalizada ao alumno prestarase polos profesores no horario de tutorías fixado polo centro
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	A atención personalizada ao alumno prestarase polos profesores no horario de tutorías fixado polo centro

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Valórase a asistencia ás sesións maxistrais (punto 3º infra)	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valórase a asistencia ás clases prácticas (punto 3º infra)	5
Probas de resposta curta	Probas semanais descritas no punto 4º infra	40
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exames parciais descritos no punto 2º infra	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Valorarase a asistencia ás clases teóricas e prácticas, ata un 10% da calificación final. Para obter dita valoración é necesario acudir como mínimo ó 85% das mesmas.
- 2.- Realizaránse casos prácticos ó longo do curso e diversas probas teóricas de preguntas curtas ou tipo test, que conxuntamente, suporán o 40% da calificación final.
- 3.- Haberá dous exames parciais longos que suporán o 50% da calificación total, sempre que se acade un mínimo de 2 puntos sobre 5 en cada un deles.
- 4.- Aqueles alumnos que non desexen, ou non poidan seguir o sistema de avaliación continua descrito, poderán presentarse a un exame final único teórico-práctico que suporá o 100% da calificación (50% parte teórica, 50% parte práctica). Este sistema aplicarase tamén na convocatoria extraordinaria de fin de carreira.

18/10/13 ás 10:00 hh. Aula por determinar

22/05/14 ás 17:00 hh. Aula Magna y 1.4

01/07/14 ás 10:00 hh. Aula Magna

Bibliografía. Fontes de información

Manual máis axustado ao programa:

- A. L. Calvo Caravaca y otros, *Derecho internacional privado* (2 tomos), Granada, Comares, última edición.
- F. J. Garcimartín Alférez, *Derecho internacional privado*, Madrid, Civitas, última edición.

Lexislacións básicas:

- J. González Campos y otros, Madrid, Tecnos, última edición.

Otras publicacións:

- Revista Española de Derecho internacional

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito civil III. Familia e sucesións/O03G080V01502

Dereito mercantil II/O03G080V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito romano/O03G080V01102

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/O03G080V01204

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G080V01302
Dereito civil II. Dereitos reais/O03G080V01401
Dereito internacional público/O03G080V01303
Dereito mercantil I/O03G080V01403
Sistema xudicial español e proceso civil/O03G080V01504

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito procesual penal**

Materia	Dereito procesual penal			
Código	003G080V01604			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Fernández Fustes, María Dolores			
Profesorado	Coello Pulido, Ángela Fernández Fustes, María Dolores Martínez García, Mirian			
Correo-e	dfustes@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	El objetivo de esta materia es el estudio del proceso penal, que es el instrumento necesario para la aplicación del Derecho Penal.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)Capacidade de síntese e análise	B1
(*)Capacidade de aprender	B2
(*)Capacidade de xestión da información	B3
Capacidade de adaptarse a novas situacións	B4
Capacidade para organizar e planificar	B5
(*)Resolver problemas de forma efectiva	B6
(*)Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa	B8
(*)Traballar de forma *colaborativa	B9
(*)Preocupación pola calidade	B10
(*)Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán *ycomo profesional	B11
(*)Comunicarse de xeito efectivo nunha contorna de traballo (habilidades *enlas relacións *interpersonales)	B12
(*)Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando *informacióncomparada	B13

(*)Coñecemento das institucións xurídicas relevantes no proceso penal: partes *procesales, obxecto *procesal, *jurisdicción e competencia, instrución penal, dilixencias de investigación, medidas *cautelares, etc.	A1	
(*)Coñecer os principios e valores constitucionais e, en particular, os que informan o proceso penal	A4	
Coñecer estrutúralas socio-políticas do ámbito nacional e internacional e a súa repercusión no ámbito da xurisdicción e do proceso penal	A7	
(*)Destreza para preparar e redactar os escritos propios do proceso penal: a denuncia, a *querella, os escritos de acusación, a *interposición de recursos, etc.	A8	
	A14	
(*)Destreza para preparar a intervención ante os órganos *jurisdiccionais penais, actuando con respecto ao código *deontolóxico do exercicio profesional.	A11	B11
(*)Ser capaz de manexar fontes xurídicas *procesales penais	A12	
(*)Ser capaz de interpretar e analizar *críticamente a *normativa *procesal penal	A13	
Ser capaz de comprender e de redactar documentos xurídicos propios do proceso penal	A14	
(*)Ser capaz de manexar a *oratoria do proceso penal	A15	
(*)Ser capaz de elaborar normas *procesales penais	A17	
(*)Ser capaz de negociar e mediar	A18	

Contidos

Tema		
PARTE PRIMEIRA: CONCEPTOS XERAIS E ORZAMENTOS PROCESALES	Lección 1 O PROCESO PENAL 1. Evolución histórica. 2. Os sistemas procesales penais. 3. Fontes. 4. As diversas funcións do proceso penal.	
	Lección 2 ESTRUCTURA E PRINCIPIOS INFORMADORES 1. Estructura do proceso de declaración. 2. Principios informadores: Xuíz legal. Contradición. Igualdade. Legalidad e oportunidade. Principio acusatorio. Principio de proporcionalidad. Principios de oralidad, inmediación e publicidade.	
	Lección 3 A COMPETENCIA 1. Presupostos procesales relativos ao órgano xurisdiccional. Jurisdicción. 2. Competencia obxectiva. 3. Competencia funcional. 4. Competencia territorial. 5. A conexión.	
	Lección 4 AS PARTES NO PROCESO PENAL 1. Concepto e clasificación. 2. Partes acusadoras. 3. Partes acusadas. 4. As partes civís no proceso penal.	

PARTE SEGUNDA: DESENVOLVEMENTO DO
PROCESO PENAL

Lección 5 FORMAS DE INCOACIÓN

1. La denuncia. 2. El atestado. 3. La querrela. 4. Formas especiales de incoación.

Lección 6 LA FASE DE INSTRUCCIÓN

1. La Investigación preliminar. 2. La instrucción judicial: concepto y clases. Reglas generales sobre el procedimiento. 3. Formulación de la imputación por el Juez: concepto y significado. Formas de realizar la imputación en los distintos procesos ordinarios.

Lección 7 DILIGENCIAS DE INVESTIGACIÓN

1. Concepto y diferenciación con los actos de prueba. 2. Diligencias para la identificación del delincuente y de sus circunstancias personales. 3. Diligencias sobre el cuerpo del delito. 4. Inspección ocular. 5. Reconstrucción de los hechos. 6. Declaración del imputado. 7. Declaraciones testificales. 8. Dictámenes periciales.

Lección 8 DILIGENCIAS DE ANTICIPACIÓN Y ASEGURAMIENTO DE LA PRUEBA

1. Prueba anticipada y prueba preconstituida. Diligencias para la obtención y aseguramiento de fuentes de prueba. 2. La entrada y registro domiciliario. 3. Intervención de comunicaciones personales. 4. Inspecciones e intervenciones corporales. 5. Pruebas alcoholométricas.

Lección 9 LAS MEDIDAS CAUTELARES Y DE PROTECCIÓN

1. Concepto, características y presupuestos. 2. Medidas cautelares personales: La Detención. Control judicial de las detenciones ilegales: el procedimiento de habeas corpus. La prisión preventiva. La libertad provisional. 3. Medidas cautelares limitativas de derechos. 4. Medidas de protección: orden de alejamiento. Orden de protección. 5. Medidas cautelares reales.

Lección 10 LA FASE INTERMEDIA

1. La denominada "fase intermedia": función. 2. Desarrollo de la fase intermedia en los distintos procesos ordinarios. 3. El sobreseimiento. 4. La apertura del juicio oral. 5. Los escritos de calificaciones provisionales. 6. La conformidad.

Lección 11 EL JUICIO ORAL

1. Actos previos al juicio. 2. Las "cuestiones previas". 3. Práctica de la prueba. 4. Las calificaciones definitivas. 5. La "tesis" de desvinculación del órgano jurisdiccional (artículo 733 LECrim). 6. Informes y última palabra. 7. La suspensión del juicio oral.

Lección 12 LA SENTENCIA PENAL

1. Estructura y forma. 2. Requisitos. 3. La valoración de la prueba: presunción de inocencia y principio in dubio pro reo.

Lección 13 EFECTOS DEL PROCESO

1. Efectos jurídicos: la "cosa juzgada": concepto y fundamento. Presupuestos y límites. Tratamiento procesal. 2. Impugnación de la cosa juzgada: El proceso de revisión. El recurso de anulación.

PARTE TERCEIRA: TIPOLOGÍA DE PROCESOS
PENAIIS

Lección 14 PROCESOS ORDINARIOS

1. O proceso por delitos graves. 2. O proceso abreviado. 3. O xuízo de faltas.

Lección 15 PROCESOS PENAIIS ESPECIAIS E CON ESPECIALIDADES

1. O proceso ante o xurado. 2. O enjuiciamiento rápido de delitos e faltas. 3. O proceso de menores. 4. Outros procesos especiais.

PARTE CUARTA: O SISTEMA DE RECURSOS

Lección 16 CONSIDERACIONES GENERALES. LOS RECURSOS INTERLOCUTORIOS

1. El derecho al recurso en el proceso penal. 2. Clases de recursos. 3. Efectos. 4. Recurso de reforma. 5. Recurso de súplica. 6. Recurso de queja: modalidades de la queja.

Lección 17 EL RECURSO DE APELACIÓN

1. Concepto, naturaleza, competencia y legitimación. 2. El recurso de apelación contra autos. 3. La apelación de sentencias dictadas en el proceso abreviado. 4. La apelación de sentencias en los juicios de faltas. 5. El "recurso de apelación" contra la sentencia dictada por el Tribunal del Jurado.

Lección 18 EL RECURSO DE CASACIÓN

1. Concepto, naturaleza, competencia y legitimación. 2. Resoluciones contra las que procede. 3. Motivos de casación. 4. Procedimiento.

PARTE QUINTA: A EJECUCIÓN PENAL

Lección 19 A EJECUCIÓN DE PENAL

1. A ejecución penal. 2. Ejecución de penas privativas de libertad. Suspensión da ejecución. Liberdade condicional. 3. As medidas de seguridade privativas de liberdade. 4. Penas privativas de dereitos e penas accesorias. 5. Medidas de seguridade non privativas de liberdade. 6. Penas de contido patrimonial. 7. Ejecución da condena por responsabilidade civil.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	24	45	69
Estudo de casos/análises de situacións	22	33.5	55.5
Estudos/actividades previos	0	16	16
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Probas de tipo test	2	0	2
Estudo de casos/análise de situacións	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Estudos/actividades previos	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán no aula e/ou laboratorio; de forma autónoma por parte do alumnado.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, los alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/ás dúbidas y cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Estudo de casos/análises de situacións	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, los alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/ás dúbidas y cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Titoría en grupo	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, los alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/ás dúbidas y cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Avaliación

Descrición	Cualificación

Probas de tipo test	Durante o cuadrimestre realizaranse dous probas tipo test, na data indicada polo profesor. A nota media de ambas as probas constituirá o 25% da nota final. Estas probas non liberan materia de face ao exame final.	25
Estudo de casos/análise de situacións	Na data indicada polo profesor realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso. A nota desta proba constituirá o 25% da cualificación final.	25
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Na data fixada no calendario oficial de exames realizarase un exame escrito, que comprende toda a materia.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade (maio/xuño):

O estudante debe elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.

a) Avaliación continua:

O sistema de avaliación continua consistirá en:

- a) Dúas probas teóricas tipo test, que se realizarán nas datas indicadas ao comezo do cuadrimestre. A nota media obtida nestas probas representará o 25% da cualificación final.
- b) Unha proba práctica escrita, consistente no estudo e resolución dun caso práctico que se realizará na data indicada ao comezo do cuadrimestre. A nota desta proba práctica representará o 25% da cualificación final.

A avaliación completárase co exame final que será escrito e realizarase o día 29 de maio ás 17:00 h., nas aulas Magna e 1.4. Este exame representa o 50% da cualificación final, pero ten que ser superado cun 5 sobre 10, para que se some a nota obtida na avaliación continua.

b) Exame final:

- O estudante que non se someta ao sistema de avaliación continua realizará un exame final, o día 29 de maio ás 17:00 h., nas aulas Magna e 1.4. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.
- O exame constará de dous partes:
  - Unha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 80% da cualificación final.
  - Unha proba práctica escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 20% da cualificación final.
- Para superar o exame e ter a condición de aprobado, o estudante terá que superar a parte práctica e a parte teórica. É dicir, na proba práctica terá que obter polo menos un 1 sobre 2 e na parte teórica un 4 sobre 8.

2. Segunda oportunidade (xullo):

- Consistirá para todos os alumnos nun exame final único, que se realizará o día 7 de xullo ás 16:00 h., na aula Magna. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.
- O exame constará de dous partes:
  - Unha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 80% da cualificación final.
  - Unha proba práctica escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 20% da cualificación final.
- Para superar o exame e ter a condición de aprobado, o estudante terá que superar cada unha dos seus partes, a parte práctica e a parte teórica. É dicir, na proba práctica terá que obter polo menos un 1 sobre 2 e na parte teórica un 4 sobre 8.

Bibliografía. Fontes de información

MORENO CATENA, V., CORTÉS DOMÍNGUEZ, V, **Derecho procesal penal**, 2012,

MONTERO AROCA, J., GÓMEZ COLOMER, J. L., MONTÓN REDONDO, A., BARONA VILAR, S., **Derecho Jurisdiccional III. Proceso Penal**, 2012,

DE LA OLIVA SANTOS, A., ARAGONES MARTÍNEZ, S., HINOJOSA SEGOVIA, R MURZA ESPARZA, J., TOMÉ GARCÍA,, **Derecho procesal penal**, 2007,

---

GIMENO SENDRA, V., **Manual de Derecho procesal penal**, 2010,

---

ASENCIO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, 2010,

RAMOS MÉNDEZ, F., **Enjuiciamiento criminal. Novena lectura constitucional**, 2010,

---

Recomendacións
